

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра загальної практики – сімейної медицини та внутрішніх хвороб
навчальний рік 2025/2026

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

«Медсестринство в сімейній медицині»

(назва)

Нормативний освітній компонент

Форма здобуття освіти - денна

Галузь знань 22 «Охорона здоров'я»
(шифр і назва напрямку підготовки)

Спеціальність 223 «Медсестринство»
(шифр і назва спеціальності)

ОПП «Сестринська справа»
(шифр і назва спеціальності)

Першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

курс 4

Силабус освітнього компоненту
затверджено на засіданні кафедри загальної
практики – сімейної медицини та
внутрішніх хвороб

Протокол від
«28» серпня 2023 року № 8

Завідувач кафедри

проф. Пасієшвілі Л.М.

Схвалено методичною комісією ХНМУ з
проблем терапевтичного профілю

Протокол від
«30» серпня 2023 року № 1

Голова

проф. Кравчун П.Г.

Розробники силабусу:

Пасієшвілі Л.М. зав. кафедри загальної практики – сімейної медицини та внутрішніх хвороб, професор, доктор медичних наук

Журавльова А.К. доцент кафедри загальної практики – сімейної медицини та внутрішніх хвороб, доцент, кандидат медичних наук

В'юн Т.І. асистент кафедри загальної практики – сімейної медицини та внутрішніх хвороб, доктор філософії

ДАНИ ПРО ВИКЛАДАЧІВ, ЩО ВИКЛАДАЮТЬ ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

Пасієшвілі Л.М. зав. кафедри загальної практики – сімейної медицини та внутрішніх хвороб, професор, доктор медичних наук

Журавльова А.К. доцент кафедри загальної практики – сімейної медицини та внутрішніх хвороб, доцент, кандидат медичних наук

Корпоративна пошта викладача:

ak.zhuravlyova@knmu.edu.ua

В'юн Тетяна Іванівна, асистент, доктор філософії, фахівець з загальної практики – сімейної медицини.

Корпоративна пошта викладача:

ti.viun@knmu.edu.ua

Консультації проводяться на кафедрі загальної практики – сімейної медицини та внутрішніх хвороб (в ННМК «Університетська клініка» ХНМУ) за адресою м. Харків, вул. Олександра Шпейєра, 4 за графіком.

Локація: 61157, м. Харків, вул. Олександра Шпейєра, 4.

ВСТУП

Силабус освітнього компоненту «Медсестринство в сімейній медицині» складений відповідно до Освітньо-професійної програми «Медицина» та проекту Стандарту вищої освіти України (далі – Стандарт), перший (бакалаврський) рівень, галузі знань 22 «Охорона здоров'я», спеціальності 223 «Медсестринство».

Опис освітнього компоненту (анотація).

Згідно з навчальним планом програма для 4 курсу обсягом 120 годин складається з 18 годин лекційних, 42 годин практичних занять та 60 годин самостійної роботи здобувачів освіти, присвячених вивченню медсестринського процесу та медсестринства у різних галузях сімейної медицини, вивченню посиндромного підходу з акцентом на диференційну діагностику, програм обстеження хворих, швидкого і якісного надання невідкладної медичної допомоги. Особлива увага має звертатися на засвоєння санології, валеології, формування здорового способу життя дітей та підлітків та роль у цій справі всіх членів родини.

Предметом вивчення освітнього компоненту «Медсестринство в сімейній медицині» є діяльність медичної сестри, яка включає організаційні функції, визначення потреб пацієнтів, вміння готувати пацієнтів до складних лабораторних досліджень та інструментальних методів обстеження, здійснення спеціального догляду та опіки за пацієнтами, участь у лікувальному процесі та профілактичних заходах, проведення просвітницької роботи з дотриманням принципів медсестринської етики та деонтології, постійне підвищення професійного рівня.

Міждисциплінарні зв'язки.

Вивчення «Медсестринства в сімейній медицині» пов'язано з вивченням медсестринства в терапії, хірургії та педіатрії.

Пререквізити дисципліни.

«Медсестринство в сімейній медицині» як освітній компонент ґрунтується на вивченні здобувачами освіти анатомії людини, фізіології, основ медсестринства, патоморфології та патофізіології, біологічної хімії, медсестринства у внутрішній медицині, медсестринства в хірургії та онкології, медсестринства в педіатрії, паліативної та ХОСПСної медицини, медичної етики та медсестринства в геронтології та геріатрії, анестезіології та інтенсивної терапії, основ психології та міжособового спілкування, медичної психології, психіатрії, медсестринства в психіатрії та наркології.

Постреквізити дисципліни.

«Медсестринство в сімейній медицині» як освітній компонент у бакалавраті є базисом для подальшого вивчення медсестринства в амбулаторній медицині. Основні положення освітнього компоненту мають застосовуватися при вивченні суміжних дисциплін та проходження переддипломної практики. Є базою для підготовки до ліцензійного іспиту ЄДКІ, підготовки до навчання у закладах вищої освіти на програмах другого освітньо-наукового рівня вищої освіти.

Посилання на сторінку освітнього компоненту в MOODLE:
<https://distance.knmu.edu.ua/course/view.php?id=4686>

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

1.1. Метою вивчення освітнього компоненту “Медсестринство в сімейній медицині” є забезпечення загальнокультурної та професійно орієнтованої підготовки здобувача вищої освіти ступеню бакалавр, визначення обсягу спеціальних знань, умінь та навичок, достатніх для вирішення типових задач діяльності фахівця на відповідній посаді, включаючи здатність використовувати теоретичні знання та практичні вміння для виконання медсестринських втручань відповідно до клінічних протоколів та стандартів медсестринської діяльності, надавати невідкладну допомогу при різних гострих станах, оцінювати вплив небезпечних чинників щодо ризику розвитку найпоширеніших захворювань.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни є:

- розгляд основних принципів організації та роботи денного стаціонару, його структурних підрозділів;
- розкриття загальних принципів організації роботи на дільниці, функціональних обов'язків сімейної медичної сестри на амбулаторному прийомі та вдома;
- ознайомлення з основними функціональними обов'язками менеджера сімейної медицини;
- ознайомлення із законодавством України про охорону праці;
- розгляд основ законодавства України з охорони здоров'я.

1.3. Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у ОПП та Стандарті).

1.3.1. Вивчення освітнього компоненту забезпечує опанування здобувачами освіти компетентностей:

інтегральна: Бакалавр медсестринства здатний розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми сфері медсестринства або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу

ЗК 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях

ЗК 9. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків

ЗК 10. Здатність приймати обґрунтовані рішення

ЗК 11. Здатність працювати в команді

ЗК 12. Навички міжособистісної взаємодії.

Спеціальні (фахові, предметні):

ФК 01. Здатність застосовувати професійні та правові стандарти в повсякденній професійній практиці.

ФК 02. Здатність розпізнавати й інтерпретувати ознаки здоров'я і його змін, хвороби чи інвалідності (оцінка/діагноз), обмежень можливості повноцінної

життєдіяльності і визначати проблеми пацієнтів при різних захворюваннях та станах.

ФК 03. Здатність задовольнити потреби пацієнта/клієнта протягом різних періодів усього життя (включаючи процес вмирання) шляхом планування, допомоги і виконання медсестринських втручань, оцінки та корекції індивідуальних планів догляду, створених у співпраці з пацієнтом/клієнтом, особами, що доглядають, членами сім'ї та іншими медичними і соціальними працівниками.

ФК 04. Застосування професійних навичок (вмінь), медичних засобів, втручань та дій для забезпечення пацієнтові/клієнтові гідного ставлення, приватності (інтимності), конфіденційності, захисту його прав, фізичних, психологічних та духовних потреб на засадах транскультурального медсестринства, толерантної та неосудної поведінки.

ФК 05. Здатність ефективно застосовувати сукупність медсестринських навичок (вмінь), медичних засобів, втручань та дій для забезпечення догляду на основі холістичного (цілісного) підходу, враховуючи задоволення потреб пацієнта у комфорті, харчуванні, особистій гігієні та здатності особи задовольняти свої щоденні потреби.

ФК 06. Здатність ефективно застосовувати сукупність професійних навичок (вмінь), медичних засобів, втручань та дій при оцінці функціонального стану пацієнтів/клієнтів, підготовці їх до діагностичних досліджень та зборі біологічного матеріалу для лабораторних досліджень.

ФК 07. Збереження власного здоров'я фахівця при здійсненні догляду, виконанні маніпуляцій та процедур, при переміщенні і транспортуванні пацієнта/клієнта.

ФК 08. Профілактична діяльність медичної сестри, направлена на збереження і зміцнення здоров'я, попередження захворювань й інформування та навчання пацієнта та членів його родини.

ФК 10. Здатність до організації надання медичної допомоги за принципом сімейної медицини.

ФК 13. Здатність виявляти зв'язок клінічних проявів захворювань з результатами додаткових методів дослідження.

1.3.2. Вивчення освітнього компоненту забезпечує набуття здобувачами освіти наступних програмних результатів навчання:

1. Проводити медсестринське суб'єктивне та об'єктивне обстеження різних органів і систем пацієнта та оцінювати отримані дані.

В умовах закладів охорони здоров'я (ЗОЗ) та вдома, шляхом спілкування з пацієнтами різних вікових груп, їхніми родичами чи близькими з оточення хворою дитиною та її батьками, уміти збирати скарги, анамнез захворювання, анамнез життя. алергологічний анамнез, епідеміологічний анамнез, оцінювати анамнестичні дані.

2. Проводити медсестринську діагностику: виявляти та оцінювати проблеми пацієнта.

В умовах ЗОЗ, удома, передбачуваних обставин, вміти виявляти дійсні проблеми пацієнта, оцінювати їхню першочерговість та встановлювати медсестринський діагноз.

3. Планувати медсестринські втручання.

В умовах ЗОЗ, удома та за непередбачуваних обставин, вміти складати план медсестринських втручань для вирішення дійсних та супутніх проблем пацієнтів різного віку.

4. Здійснювати контроль за роботою молодшого медичного персоналу та станом інвентарю.

В умовах ЗОЗ відповідно до посадових обов'язків, з метою дотримання санітарно-протиепідемічного режиму, вміти: проводити навчання молодшого медперсоналу з питань виконання функціональних обов'язків та охорони праці; контролювати дотримання правил техніки безпеки молодшим медичним персоналом; контролювати роботу молодшого медичного персоналу; контролювати виконання правил внутрішнього розпорядку персоналом та пацієнтами; контролювати дотримання заходів санітарно-гігієнічного режиму в палатах та медичних кабінетах.

5. Здійснювати медсестринське адміністрування.

В умовах ЗОЗ, з метою здійснення організаційних та управлінських компетентностей, вміти: приймати управлінські рішення, забезпечувати їх виконання на основі застосування моделей медсестринського керівництва; забезпечувати виконання наказів та постанов з питань охорони здоров'я; освоїти функціональні обов'язки керівника медсестринських служб; знати порядок проведення ліцензування та акредитації лікувально-профілактичних закладів, лабораторій різного профілю, тощо.

6. Забезпечувати здоровий мікроклімат в колективі. Використовуючи принципи медсестринської етики та деонтології, правила міжособового спілкування з метою створення сприятливого психологічного мікроклімату, вміти:

спілкуватися з пацієнтом та членами його сім'ї або наближеного оточення, медичним персоналом; вирішувати етичні та деонтологічні проблеми в процесі роботи з пацієнтом та членами його родини; розглядати та аналізувати в колективі професійні помилки; проводити навчання для молодшого та технічного персоналу.

7. Брати участь у забезпеченні спостереження за здоровим і перехворілим населенням, реабілітації та диспансерного нагляду.

В умовах ЗОЗ, удома та в громаді, користуючись чинними наказами МОЗ України, з метою формування, збереження та поліпшення стану здоров'я дорослого та дитячого населення, вміти: вести облік диспансерних груп населення; робити розрахунок та аналіз статистичних показників ефективності диспансеризації; проводити роз'яснювальну роботу серед пацієнтів різних диспансерних груп; вести облік груп здоров'я; розраховувати та оцінювати окремі показники та показники комплексної дії мікроклімату на організм людини; визначати етапи медико-соціальної реабілітації пацієнта, завдання для кожного етапу; складати комплекс реабілітаційних заходів залежно від і профілю, перебігу, періоду захворювання чи травми; проводити перепис дитячого населення.

8. Виконувати медичні маніпуляції з метою забезпечення санітарно-протиепідемічного режиму.

12. Належно виконувати медичні маніпуляції з метою проведення заходів щодо стабілізації функціонального стану організму.

14. Вміти підготувати пацієнта, здійснити забір і скерування біологічного матеріалу на лабораторне та інструментальне дослідження.

16. Здатність до точності при здійсненні взаємозалежних медсестринських функцій.

18. Організовувати та проводити навчання пацієнтів та членів їхніх родин з медичних питань.

20. Належно вести відповідну медичну документацію.

1.3.3. Вивчення освітнього компоненту забезпечує набуття здобувачами освіти наступних соціальний навичок (Soft skills):

– Комунікативні навички

– Здатність працювати в команді, спілкуватися з людьми і управляти конфліктами вміння оцінювати і аналізувати ситуації

– Здатність до організації, планування та ефективного виконання проектів і завдань

– Здатність виконувати роботу професійно, відповідально

– Здатність проявляти емоційний інтелект у взаємодіях з колегами, клієнтами, з керівником, почуттям такту і своєчасності реакції.

2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

Інформація про освітній компонент

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь, ОПП	Характеристика освітнього компоненту	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 22 «Охорона здоров'я»	Нормативна	
Загальна кількість годин – 120	Спеціальність: 223 «Медсестринство»	Курс:	
		4-й	
		Семестр	
		Лекції	
Годин для денної форми навчання: аудиторних – 60 самостійної роботи здобувача освіти - 60	Освітньо-кваліфікаційний рівень: перший бакалаврський ОПП «Сестринська справа»	18 год.	
		Практичні, семінарські	
		42 год.	
		Лабораторні	
		год.	
		Самостійна робота	
		60 год.	
		Індивідуальні завдання: год.	
Вид підсумковою контролю: диф. залік			

2.1 Опис дисципліни

2.2.1 Лекції

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Вид лекції
1.	Вступ. Сімейна медицина в Україні. Загальні принципи організації роботи сімейної медичної сестри на дільниці	2	настановна
2	Діагностично-лікувальна робота на дільниці, участь сімейної медичної сестри в її проведенні	4	інформативна
3	Профілактика — основа сімейної медицини. Документація на дільниці	4	інформативна
4	Протиепідемічна робота, участь сімейної медичної сестри в її проведенні	4	інформативна
5	Особливості спостереження за дітьми раннього віку в сімейній медицині	4	інформативна
	Всього годин	18	

2.2.3 Практичні заняття

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1	Вступ. Сімейна медицина в Україні. Загальні принципи організації роботи сімейної медичної сестри на дільниці	6	розповідь-пояснення, бесіда, презентація, дискусія, моделювання процесів і ситуацій.	усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; доповідь; виступ на задану тему.
2	Профілактика — основа сімейної медицини. Документація на дільниці	10		
3	Проблеми надання довготривалої медичної допомоги населенню. Артеріальна гіпертензія	12		
4	Цукровий діабет та захворювання щитоподібної залози в практиці сімейної медсестри	14		
	Всього годин	42		

2.2.5. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1	Діагностично-лікувальна робота на дільниці, участь сімейної медичної сестри в її проведенні	4	Самостійна робота	реферати; доповідь; виступ на задану тему.
2	Особливості спостереження за дітьми раннього віку в сімейній медицині	4	Самостійна робота	реферати; доповідь; виступ на задану тему.
3	Протиепідемічна робота, участь сімейної медичної сестри в її проведенні	4	Самостійна робота	реферати; доповідь; виступ на задану тему.
4	Гострі хірургічні захворювання органів травлення в практиці сімейної медицини	10	Самостійна робота	реферати; доповідь; виступ на задану тему.
5	Проблеми надання довготривалої медичної допомоги населенню. Артеріальна гіпертензія	8	Самостійна робота	реферати; доповідь; виступ на задану тему.
6	Суглобовий синдром у практиці сімейної медсестри	6	Самостійна робота	реферати; доповідь; виступ на задану тему.
7	Цукровий діабет та захворювання щитоподібної залози в практиці сімейної медсестри	8	Самостійна робота	реферати; доповідь; виступ на задану тему.
8	Захворювання верхніх дихальних шляхів в практиці сімейної медсестри	8	Самостійна робота	реферати; доповідь; виступ на задану тему.
9	Особливості обстеження хворих із набряковим синдромом	8	Самостійна робота	реферати; доповідь; виступ на задану тему.
	Всього годин	60		

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу проводиться відповідно до «Інструкція з оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в Харківському національному медичному університеті». Під час оцінювання засвоєння кожної навчальної теми здобувачу освіти виставляється оцінка за традиційною 4-бальною системою: «відмінно», «добре», «задовільно» або «незадовільно».

Підсумковий бал за поточну навчальну діяльність (ПНД) визначається як середнє арифметичне традиційних оцінок за кожне заняття, округлене до 2-х знаків після коми та перераховується у багатобальну шкалу за таблицею 1.

Таблиця 1

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу

4-бальна шкала	120-бальна шкала	4-бальна шкала	120-бальна шкала
5	120	3.91-3,94	94
4.95-4,99	119	3.87-3,9	93
4.91-4,94	118	3.83- 3,86	92
4.87-4,9	117	3.79- 3,82	91
4.83-4,86	116	3.74-3,78	90
4.79-4,82	115	3.7- 3,73	89
4.75-4,78	114	3.66- 3,69	88
4.7-4,74	113	3.62- 3,65	87
4.66-4,69	112	3.58-3,61	86
4.62-4,65	111	3.54- 3,57	85
4.58-4,61	110	3.49- 3,53	84
4.54-4,57	109	3.45-3,48	83
4.5-4,53	108	3.41-3,44	82
4.45-4,49	107	3.37-3,4	81
4.41-4,44	106	3.33- 3,36	80
4.37-4,4	105	3.29-3,32	79
4.33-4,36	104	3.25-3,28	78
4.29-4,32	103	3.21-3,24	77
4.25- 4,28	102	3.18-3,2	76
4.2- 4,24	101	3.15- 3,17	75
4.16- 4,19	100	3.13- 3,14	74
4.12- 4,15	99	3.1- 3,12	73
4.08- 4,11	98	3.07- 3,09	72
4.04- 4,07	97	3.04-3,06	71
3.99-4,03	96	3.0-3,03	70
3.95- 3,98	95	Менше 3	Недостатньо

Для допуску до диференційованого заліку здобувач освіти має отримати від 70 до 120 балів. Оцінювання знань при проведенні диференційованого заліку проводиться за таблицею 2.

Таблиця 2

Оцінювання теоретичних знань та практичних навичок, представлених в одному білеті

Кількість питань	«5»	«4»	«3»	Усна відповідь за білетами, які включають теоретичну частину дисципліни	За кожну відповідь здобувач освіти одержує від 10 до 16 балів, що відповідає: «5» - 16 балів; «4» - 13 балів; «3» - 10 балів.
1	16	13	10		
2	16	13	10		
3	16	13	10		
4	16	13	10		
5	16	13	10		
	80	65	50		

Оцінювання результатів вивчення дисциплін проводиться безпосередньо під час диференційованого заліку. Оцінка з дисципліни визначається як сума балів за ПНД та диференційованого заліку і становить від min – 120 до max – 200. Відповідність оцінок за 200 бальною шкалою, чотирибальною (національною) шкалою та шкалою ECTS наведена у таблиці 3.

Таблиця 3

Відповідність оцінок за 200 бальною шкалою, чотирибальною (національною) шкалою та шкалою ECTS

Оцінка за 200 бальною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за чотирибальною (національною) шкалою
180–200	A	Відмінно
160–179	B	Добре
150–159	C	Добре
130–149	D	Задовільно
120–129	E	Задовільно
Менше 120	F, Fx	Незадовільно

Таблиця 4

Критерії оцінювання результатів навчальної діяльності здобувачів освіти з дисциплін

Оцінка	Критерії оцінювання
«Відмінно»	Здобувач освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили
«Дуже добре»	Здобувач освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє помилки, кількість яких незначна
«Добре»	Здобувач освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність;

	виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок
«Задовільно»	Здобувач освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих
«Достатньо»	Здобувач освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні
«Незадовільно» з можливістю повторного складання семестрового контролю	Здобувач освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу
«Незадовільно» з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту	Здобувач освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів
Зокрема, критерії оцінювання практичних навичок з дисциплін	
«Відмінно»	Здобувач освіти відповідає високому (творчому) рівню компетентності: здобувач освіти виявляє особливі творчі здібності, без помилок самостійно демонструє виконання практичних умінь та володіє системними теоретичними знаннями (знає методику виконання практичних навичок, показання та протипоказання, можливі ускладнення) та має здібності для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях.
«Добре»	Здобувач освіти самостійно демонструє виконання практичних умінь, допускаючи деякі неточності, які швидко виправляє, володіє теоретичними знаннями (знає методику виконання практичних навичок, показання та протипоказання, ускладнення, та ін.)
«Задовільно»	Здобувач освіти демонструє виконання практичних умінь, допускаючи деякі помилки, які може виправити при корекції їх викладачем, володіє задовільними теоретичними знаннями (знає основні положення методики виконання практичних навичок, показання та протипоказання, можливі ускладнення, та ін.).
«Незадовільно»	Здобувач освіти не може самостійно продемонструвати практичні вміння (виконує їх, допускаючи грубі помилки), не володіє достатнім рівнем теоретичних знань (не знає методики виконання практичних навичок, показань і протипоказань, можливих ускладнень, та ін.).

Оцінка з дисципліни виставляється лише здобувачам освіти, яким зараховані усі підсумкові заняття та диференційований залік. Здобувачам освіти, що не виконали вимоги навчальних програм дисциплін виставляється оцінка F_x, якщо вони були допущені до складання диференційованого заліку, але не склали його. Оцінка F виставляється здобувачам освіти, які не допущені до складання диференційованого заліку.

3.2. Питання до диференційованого заліку:

1. Медсестринська справа: визначення, функції, значення.

2. Основні терміни, необхідні для визначення філософії медсестринської справи: «пацієнт», «медсестринська справа», «навколишнє середовище і суспільство», «здоров'я».
3. Чинники ризику виникнення захворювань.
4. Основні вимоги до раціонального харчування.
5. Характеристика основних методів інструментального обстеження пацієнтів, роль медичної сестри.
6. Основні клінічні прояви захворювань органів дихання, методи діагностики.
7. Спостереження і догляд за пацієнтом під час задишки, кашлю, кровохаркання.
8. Основна симптоматика, методи діагностики захворювань серцево-судинної системи.
9. Атеросклероз. Визначення, чинники ризику. Класифікація. Медсестринський процес.
10. Ішемічна хвороба серця. Класифікація. Стенокардія. Надання невідкладної допомоги при нападі стенокардії.
11. Спостереження і догляд за пацієнтом при болю в серці, запамороченні.
12. Спостереження і догляд за пацієнтом при брадикардії, тахікардії, аритмії.
13. Спостереження і догляд за пацієнтом при гіпотензії, гіпертензії.
14. Клінічні симптоми при захворюваннях органів травного каналу.
15. Виразкова хвороба шлунка та дванадцятипалої кишки. Етіологія. Основні клінічні синдроми. Можливі ускладнення виразкової хвороби, їх клінічні прояви, невідкладна допомога.
16. Хронічний панкреатит. Етіологія. Медсестринський процес.
17. Цукровий діабет. Визначення, причини. Класифікація. Медсестринський процес.
18. Хронічні ускладнення цукрового діабету.
19. Гострі ускладнення цукрового діабету, невідкладна допомога.
20. Щитоподібна залоза, оцінка функції, методи обстеження.
21. Клінічні прояви гіпофункції функції щитоподібної залози. Хронічний аутоімунний тиреоїдит.
22. Клінічні прояви гіперфункції щитоподібної залози. Дифузний токсичний зоб.

Правила оскарження оцінки

Здобувач освіти може оскаржити поточну оцінку кафедральній апеляційній комісії у складі зав. кафедри, викладача та професора або доцента кафедри.

Згідно до чинного «Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю здобувачі освіти ХНМУ» здобувач освіти може оскаржити оцінку диференційованого заліку шляхом подання заяви до свого деканату не пізніше наступного дня після оголошення оцінки з наступним перескладанням диференційованого заліку апеляційній комісії.

4. ПОЛІТИКА ДИСЦИПЛІНИ

Вимоги дисципліни – дотримання вимог, встановлених чинним законодавством України, правил ХНМУ, загальних норм етики.

Відвідування занять та поведінка - неприпустимість пропусків, запізень, дотримання норм деонтології.

Політика щодо академічної доброчесності – суворе дотримання академічної доброчесності.

Політика щодо осіб з особливими освітніми потребами – індивідуальний підхід до здобувачів освіти у межах вимог навчальної програми.

Рекомендації щодо успішного складання дисципліни – виконання вимог навчальної програми, отримання достатньої кількості балів.

Заохочення та стягнення – для отримання додаткових знань з сімейної медицини здобувачі освіти можуть приймати участь у роботі СНТ кафедри.

Техніка безпеки – необхідність дотримання правил безпеки.

Порядок інформування про зміни у силабусі - інформування про зміни у силабусі здійснюється через офіційний сайт ХНМУ.

5. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Згідно до «Кодексу академічної доброчесності Харківського національного медичного університету» в ХНМУ впроваджено систему академічної доброчесності з метою підтримки ідеї доброчесності та гідних взаємин між учасниками академічного процесу; пропагування важливості академічної доброчесності; вирішених питань щодо підняття якості вищої освіти; сприяння розвитку позитивної репутації; підвищення рейтингу викладачів та конкурентоспроможності випускників університету; розвитку навичок добросовісної та коректної роботи із джерелами інформації; дотримання вимог наукової етики та поваги до інтелектуальної власності інших осіб; активізації самостійності та індивідуальності при створенні власних творів, а також підвищення відповідальності за порушення загальноприйнятих правил цитування.

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Сімейна медицина: Підручник: у 3-х томах / О.М. Гиріна, Л.М. Пасієшвілі, Г.С. Попік, А.С. Свінцицький та ін.; за ред. О.М. Гиріної, Л.М. Пасієшвілі, Г.С. Попік. – К.: Медицина, 2018. Підручник видано на українській, російській та англійській мовах.
2. Актуальні питання внутрішніх хвороб у практиці сімейного лікаря : навчальний посібник для лікарів-інтернів і лікарів-слухачів закладів (факультетів) післядипломної освіти / Ю. В. Вороненко [та ін.]; за ред. Ю. В. Вороненка, О.Г. Шекери, Л.В. Хіміон ; Нац. мед. акад. післядиплом. освіти ім. П. Л. Шупика . - Київ : Заславський А.Ю., 2018. - 600 с.
3. Сімейна медицина: підручник / за заг. Ред. Матюхи Л.Ф., Колесника П.О., Igor Svab, Milica Katic. – Ужгород: РІК-У, 2022. – 692 с.
4. Murtagh General Practice, 8th Edition / John Murtagh, Jill Rosenblatt, Clare Murtagh, Justin Coleman, McGraw Hill, 2022.

5. Сімейна медицина: у 3 книгах. — Книга 3: Спеціальна частина. Поліпрофільність загальної лікарської практики: Підручник для мед. ВНЗ IV р. а. Затверджено МОН / За ред. О.М. Гиріної, Л.М. Пасієшвілі. — К.: ВСВ «Медицина», 2017. — 680 с.
6. Медсестринство у внутрішній медицині. Підручник. 6-е видання/ О.С. Сташишин, І.М. Бандура.- ВСВ «Медицина», 2023.- 496.

Допоміжна

1. Захворювання скелетно-м'язової системи як міждисциплінарна проблема: навчальний посібник / Л. М. Пасієшвілі, Л. С. Бабінець, В. М. Ждан та ін.; за ред. Л. М. Пасієшвілі. – Львів : «Магнолія 2006», 2021 – 412 с.
2. Textbook of Family Medicine. NINTH EDITION. Robert E. Rakel, David P. Rakel. - Elsevier, Philadelphia, PA, 2016 – 1201 p. (вільний доступ on-line - http://familymed.sbm.ac.ir/uploads/textbook_family_medicine_rakel.pdf).

7. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

Бібліотека ХНМУ.

<http://www.moz.gov.ua/> - офіційний сайт МОЗ України

<http://libr.knmu.edu.ua/> - сайт наукової бібліотеки ХНМУ

<http://korolenko.kharkov.com> – сайт Харківської державної наукової бібліотеки імені В. Г. Короленка

<http://korolenko.kharkov.com> – сайт Харківської державної наукової бібліотеки імені В. Г. Короленка.

<http://www.moz.gov.ua> – сайт МОЗ України

Посилання на сторінку навчальної дисципліни в MOODLE:
<https://distance.knmu.edu.ua/course/view.php?id=4686>